

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/477/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209429
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812209429.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, v mene a na účet ktorej koná Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD. advokát a konateľ, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 28.decembra 2012, č.k. 10C/158/2012-24 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 28.decembra 2012 č.k. 10C/158/2012-24 zaviazal žalobcu uhradiť na účet okresného súdu súdny poplatok vo výške 4.884 € v lehote do 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa podala proti žalovanej Slovenskej republike žalobu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Súd uznesením zo dňa 9.októbra 2012, č.k. 10C/158/2012-7 spojil na spoločné konanie vecí sp.zn. 10C/158/2012, 10C/170/2012, 10C/177/2012, 10C/178/2012, 10C/180/2012, 10C/184/2012, 10C/187/2012, 10C/189/2012, 10C/190/2012, 10C/220/2012, 10C/225/2012, 10C/226/2012, 10C/239/2012, 10C/242/2012, 10C/249/2012, 10C/254/2012, 10C/256/2012, 10C/257/2012, 10C/258/2012, 10C/259/2012, 10C/260/2012, 10C/269/2012, 10C/283/2012, 10C/294/2012, 10C/296/2012, 10C/299/2012, 10C/300/2012, 10C/301/2012, 10C/315/2012, 10C/326/2012, 10C/328/2012, 10C/329/2012, 10C/333/2012, 10C/338/2012, 10C/339/2012, 10C/342/2012, 10C/343/2012, 10C/347/2012, 10C/350/2012, 10C/363/2012, 10C/367/2012, 10C/368/2012, 10C/373/2012, 10C/375/2012, 10C/377/2012, 10C/382/2012, 10C/385/2012, 10C/388/2012, 10C/389/2012, 10C/397/2012, 10C/401/2012, 10C/402/2012, 10C/410/2012, 10C/418/2012, 10C/421/2012, 10C/424/2012, 10C/436/2012, 10C/441/2012, 10C/447/2012, 10C/449/2012, 10C/454/2012, 10C/463/2012, 10C/467/2012, 10C/486/2012, 10C/503/2012, 10C/510/2012, 10C/511/2012, 10C/516/2012, 10C/520/2012, 10C/523/2012, 10C/526/2012, 10C/532/2012, 10C/533/2012, 10C/536/2012, s tým, že v ďalšom konaní sa budú viesť pod spisovou značkou 10C/158/2012. Žalobkyňa v každej veci vyššie uvedenej vzniesla námietku zaujatosti súdu a navrhla vylúčiť všetkých sudcov Okresného súdu Rožňava. Žiadala prikázať vec inému súdu z dôvodu, že všetci sudcovia okresného súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na ich pomer k veci, a k účastníkom konania. Pretože na spoločné konanie vedené pod sp.zn. 10C/158/2012 bolo spojených 74 vecí, pričom v každej veci žalobkyňa vzniesla námietku zaujatosti, okresný súd vyrúbil súdny poplatok za každú námietku zaujatosti po 66 € (74 x 66 €) spolu v sume 4.884 €. Súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti účastníka konania v jednej veci je reprezentovaný sumou 66 € podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, (ďalej len zákona „č. 71/1992 Zb.“). Vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods.1 zák.č. 71/1992 Zb.

sa nevzťahuje (aj) na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 zák.č. 71/1992 Zb. sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods.1 zák.č. 71/1992 Zb.), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods.3 zák.č. 71/1992 Zb.) poukazujúc na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30.marca 2012 sp.zn. II. ÚS 124/2011.

Proti tomuto uzneseniu (ako aj proti uzneseniu v každej zo spojených vecí osobitne) podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť. Uviedla, že nepodala námietku zaujatosti podľa § 15a ods.1 O.s.p. Spoplatňovanie fiktívneho návrhu považovala za bezpredmetné. Podanie žalobkyne, ktoré okresný súd posúdil ako námietku zaujatosti a podrobil ju spoplatneniu, neobsahuje obligatórne náležitosti predpísané v § 15a ods.3 O.s.p. pre námietku zaujatosti. Okresný súd teda po obsahovej stránke nemohol podanie žalobkyne vyhodnotiť ako námietku zaujatosti. Žalobkyňa v úvode žaloby uviedla skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Okresný súd mal preto postupovať zákonným spôsobom a podľa § 12 ods.1 O.s.p. v spojení s § 12 ods.3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vo veci nejde o vhodnosť, ale o nutnosť. Vec musí byť prikázaná inému súdu preto, aby konanie bolo spravodlivé a vo veci samej rozhodol nestranný zákonný sudca. Uviedla, že ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a zák.č. 71/1992 Zb. tvrdila, že žalobkyni nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky. Podľa § 4 ods.1 písm.k) zákona č. 71/1992 Zb. je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. Rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie, či návrhy na vylúčenie sudcov. V zmysle citovaného ustanovenia (§ 4 ods.1 písm.k) zákona č. 71/1992 Zb. žalobkyňa v konaní súdne poplatky neplatí.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas žalobkyňou (§ 204 ods.1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb., poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb., poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa osobitného predpisu.

V predmetnej veci sa začali konania dňa 27.septembra 2012, teda do 30.septembra 2012 a poplatkovú povinnosť je treba posudzovať podľa zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.septembra 2012. Zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bolo s účinnosťou od 1.októbra 2012 vypustené ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č.71/1992 Zb. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1.októbra 2012, uvedeným v § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30.septembri 2012.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že z hľadiska obsahového išlo v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom Okresného súdu Rožňava, o ktorej rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 19.októbra 2012, č.k. 11NcC/309/2012-16. Za správny považuje odvolací súd aj postup okresného súdu, keď vyrubil súdny poplatok za námietku zaujatosti podľa § 5 ods.1 písm.g/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.septembra 2012. Okresný súd vyrubil súdny poplatok v správnej výške vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade na spoločné konanie bolo spojených

74 vecí uznesením Okresného súdu Rožňava zo dňa 9.októbra 2012, č.k. 10C/158/2012-7. Žalobkyňa vznesla námietku zaujatosti v každej z týchto 74 vecí a tak podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov v každej zo spojených vecí je súdny poplatok reprezentovaný sumou 66 €, teda spolu 4.884 € (66 € x 74). V každej zo spojených vecí ide o samostatnú žalobu. Správne teda postupoval okresný súd, ak vyrubil súdny poplatok za všetky vznesené námietky zaujatosti v tomto spoločnom konaní tak, ako je to vyššie uvedené.

Za nenáležité považuje odvolací súd tvrdenie žalobkyne, že súd konal aj napriek tomu, že nebola podaná námietka zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p.

V predmetných veciach z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala všetky návrhy na začatie konania (žaloby) 27.septembra 2012 a vychádzajúc z ich obsahu (§ 41 ods.2 O.s.p.) možno ustáliť, že žalobkyňa nimi uplatnila nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a navrhla tiež prikázať veci inému súdu, z dôvodu, že sudcovia Okresného súdu Rožňava sú z prejednávania a rozhodovania tejto vylúčení so zreteľom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. Ide teda o návrhy (žaloby) ako procesnoprávne úkony účastníka konania, ktorými žalobkyňa uplatnila tak nárok vyplývajúci z právneho vzťahu medzi účastníkmi konania (žalobkyňou a žalovanou), ale súčasne (vznesla) uplatnila aj námietku zaujatosti. V takomto prípade, z hľadiska spolplatenia námietky zaujatosti, nevzniká vzťah medzi účastníkmi konania, ale vzniká vzťah osobitný finančno - právny (poplatkový) medzi poplatníkom a štátom, ktorom návrh na začatie konania podľa § 79 ods.1 O.s.p. nie je potrebný. Pre vznik tohto vzťahu je relevantné samotné uplatnenie námietky zaujatosti zo strany účastníka konania, pričom takáto námietka môže byť uplatnená buď samostatným podaním (v konaní, ktoré je už začaté), ale môže tvoriť aj súčasť iného podania (tak ako v predmetných veciach bola uplatnená v návrhu na začatie konania - v žalobe). Prikázanie veci v zmysle ustanovenia § 12 ods.1 O.s.p. prichádza do úvahy len vtedy, ak súd nemôže vo veci konať, lebo jeho sudcovia sú vylúčení. Za týchto okolností musí byť vec prikázaná inému súdu. Nutná delegácia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda „viazaná“ na ustanovenie § 14 ods.1 O.s.p., z ktorého vyplývajú skutočnosti zakladajúce dôvod, pre ktorý je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Takáto námietka (a s ňou spojená nutná delegácia) nemôže byť predmetom samostatného súdneho konania, ale takého konania, ktoré sa vo veci už začalo na návrh (ako sa to stalo aj v predmetnej veci). Inak by sa sudcovia ani nemohli vyjadriť, či majú relevantný vzťah k veci, k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Bez konkrétnej veci, nemôžu byť ani účastníci konania, ani ich zástupcovia. Možno ešte poznamenať, že v občianskom súdnom konaní súd spravidla rozhoduje o viacerých parciálnych otázkach významných pre konanie (o povinnosti poplatníka zaplatiť súdny poplatok, o námietke zaujatosti, o trovách konania, o svedočnom a pod.). O týchto otázkach ale nerozhoduje v nejakom samostatnom (súbežne prebiehajúcim) konaní, ktoré by začínalo osobitným návrhom. Rozhodovanie o týchto otázkach predstavuje integrálnu súčasť jednotného občianskeho súdneho konania, v ktorom je podaný jediný návrh na začatie konania - žaloba. Aj vtedy, keď súd rozhoduje o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom (pokiaľ bola podaná) alebo o povinnosti účastníka (poplatníka) zaplatiť súdny poplatok, rozhoduje ako súd v konaní, ktoré začalo podaním návrhu na začatie konania (žaloby).

Námietka žalobkyne, že v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. nie je jej možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky je neopodstatnená, lebo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je od poplatkov oslobodené.

Odvolaciemu súdu sa žiada zdôrazniť, že vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť (tento) súdny poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p. Takýto názor zaujal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 30.marca 2011 sp.zn. II. ÚS 124/2011.V tomto smere je vzácné zhodná aj súdna prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď uznesenia zo dňa 11.marca 2013 sp.zn. 3Cdo 100/2013, zo dňa 11.marca 2013 sp.zn. 3Cdo 102/2013, zo dňa 14.marca 2013 sp.zn. 3Cdo 31/2013, zo dňa 20.novembra 2013 sp.zn. 4Cdo 289/2013, zo dňa 5.júla 2013 sp.zn. 6Cdo 150/2013, zo dňa 5.decembra 2013 sp.zn. 3Cdo 225/2013 etc). Odvolací súd nemal dôvod od takto ustálenej súdnej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa v prejednávanej veci odchyliť.

Z vyššie uvedených dôvodov a s poukazom na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky boli ďalšie odvolacie námietky žalobkyne v preskúmvanej veci nedôvodné.

Z týchto dôvodov ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje uznesenie okresného súdu, odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.